

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De tactu m[u]lie[rum] q[ui] piculosus est viro. Sermo. XCII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

nis. Quis per cū vocē lenitas consideret carissimā: vīte
guitas placitū. vidi iſinitos: b̄ ē nō tot qn ples:
tā viros qz femīas tāre vīte peior: qnto vōcis
melior. Et exēplificat d̄ Nero di. Refert sue
tōni d̄ vīta cesar. q̄ nero adeo dilectabat s̄ cā
rādo: vt nec repētino tremorū anī cancāre desir
st̄et q̄schoa ea finire. i. q̄ p̄t̄ tremorū subi
tū nō cessauit a cātu qn finire id qd̄ incepereat.

Refert et cū mletoīs supinū solere facere et
peccōri suo lāminā plūbeā supponere: cā vīc
vōch̄ seruāde. et abſtineāe a pomis et a cibis ol
faciētib. Ecce inq̄ īuenīm̄ boīem vōch̄ blān
dissime et vīte pessime. Hec ille Hic eriā valde
vīte luxurios: sic cācōres cōiter solēt facere.
Sūn z Boetii vocat eū neronē seūcē luxurie.
Lām̄ mu li. iij. meero. iiiij. Ex p̄missio seq̄t̄ q̄ cant̄m̄ u
lierū cor liez cor viri mletoī imueat. Nā vt oñdīc Arist
vīt̄ īm̄ viii. Polit. et alī mutant̄ fīm̄ aiam audītēs me
me lodias. Videū c̄m̄ ples viriles hoīes i cantu
lachrymāres et flētes. Sīc de brō Aug. leḡt̄ in
li. zef̄. q̄ eccl̄ie vberic̄ i hymnis et cāt̄is suā.
ue sonāt̄ eccl̄ie vōcib̄ v̄b̄hemēt̄ affect̄. Alij
os reddit̄ cāt̄ copassiuī. Uñ d̄ qdā rege cru
deli leḡt̄: q̄ cū p̄ tribunali sedere: cācōres an̄ se
ordinauit: q̄ fīm̄ tonū psallerēt̄: et sic eū ad miseri
cordiā flecterent̄: vt iusticiā cū misericōda c̄p̄eret.
Nā fīm̄ Ar. viii. Polit. ex cātu et melodia sedi
toni efficiūt̄ hoīes plāciūt̄. Ex melodia qn̄ti ro
ni efficiūt̄ miseraciūt̄ et copassiuī. ex melodia p̄
m̄/zstāces et firmi. ex melodia cert̄/rapciūt̄.
Sic ḡ cāt̄ alios fāc̄ iratos: sic de cīo tono h̄z.
et de clāgōre forti cubaz. De quib̄ ait Istd. iij.
Ecym. q̄ i pl̄ib̄ tube zēt̄ pugnēs accēdit. Et
qn̄t̄ v̄b̄hemēt̄ fuerit clāgor tāto sit̄ ad certa
mē animū fortior. Alij vō p̄ melodia ex furēt̄
bus fūt̄ mīces. sic p̄z d̄ Saule vbi s̄. i. Reg.
xviij. q̄ meliō habuit David cībarā tangēt̄.
Sic et Ar. viii. Polit. d̄t̄. q̄ vidēm̄ alijs qn̄
vīt̄ s̄. mēlōdīa sac̄. i. q̄b̄ vīt̄ s̄. antīq̄ i vēne
ratiōe deoz. d̄ trascērib̄ qn̄t̄ ad aiam restitu
tos et facēos māsueros. Ex q̄b̄ zclūd̄t̄ q̄ cuiili
bet fugiēdū ē audire cantū mletoī ad se nō p̄t̄
nēt̄ rāz̄ occasionē luxurie: iñ illō Amos. v.
Ausfer a me eumultū carminū tuoz: cāt̄ica ly
re tue nō audiā. Hec d̄ mletoī cātu quō dat oē
caſtōne luxurie. In fīm̄ seq̄ne dīcā d̄ mletoī
rātu. Inuocem̄ q̄ oipotēt̄ dei gram et miseri
cordia: vt nos custodiat et dirigat ad fugiēndū
bas et q̄sc̄os; alias luxurie occasiōes: ne pl̄us
kurtā pdam̄ vīt̄ p̄petuām̄.

Cōe cātu mletoī q̄ piculosus est
vīro. Sermo. xcii.

Adit inq̄. vīti. Eccl. xlj. In p̄cedē
t̄ si fīm̄ audīt̄ pl̄a d̄ cātu mletoī: q̄z
piculosus sit̄ vīro audire mletoī alienā cancāre
q̄p̄t̄ q̄cūo rācas p̄ncipales ibi rācas et silēt̄
dīes et exēpla ad b̄ pl̄imas. Nūc z̄n̄t̄ vidēndū

erit q̄p̄t̄ piculosus sit̄ vīro rāce mletoī: a q̄ iux̄ tē
ma p̄cedit iniq̄ras vīti. Pro ḡf̄ Ave ma. **B**
mleto p̄ce. inq̄. vīti. vbi s̄. **L**īra v̄b̄athē
mas ē hec q̄st̄o siue dubitatio: i q̄ stabit coru
fīmo. Ex q̄b̄ cauf̄ rāce mletoī sit̄ vīro piculosus
Et breuiter dicēdū est. q̄ vīro piculosus est rāc
eus mletoī p̄ter plura

Ut glādiō mētē vīti penetraē

Ut vīt̄a corp̄ ignis et iſlāmac

Tace mletoī **U**t pīz corp̄ coinquat̄

Ris ē piculosus **U**t manū pulcros bñ redolēt̄

Sus: quia flores defedat̄

Ut terra vīres vēner̄ roboret̄

Ut malleo dura q̄z mollificat̄

Priō rāce mletoī ē mletoī nocuī et piculosus

q̄ vī glādiō mētē hoīis penetraēt̄. Nā vt deduc̄

Hugo d̄ clau. aic. Impudicitia tribū generib̄

armoz hoīem aggredit̄: celis/basta/ et glādiō.

Celis. s. ocloz et ipudicit̄ aspec̄. basta blādelo

curiōs et affaē: quib̄ vulnerat̄ lōge posicōs et

distantes. Sz̄ fēto iperit glādio carnal̄ p̄ce. De

bīs tribū generib̄ armoz dīt̄ s. ser. lxxix. f.

Iste rāce ē glādiō flām̄. Ben. iij. igne luxurie rāce mū

icitia penetraēt̄. Utī Hiero. Glādiō flām̄ lier̄ glādiō

est spēs mletoī vulnerās et destruēs oīa. sic i p̄. dī. flām̄

sona luxurios d̄ Job. xvj. Circundēt̄ me. s. meus.

diabol̄ lanceis p̄ corruptōis mletoīdīne. q̄uūl

nerat̄ lōbos meos p̄ p̄sensū et delecerōe. effus̄

dit i frā vīseera mea p̄petratoē p̄t̄. scidit̄ me

vulnerē sup vuln̄ p̄ peccādi p̄st̄udīne et z̄t̄

nuationē. Iste glādiō figurat̄ bñ i basta q̄ Abū. **N**ote

ner p̄cessit̄ Asbel̄ i inguiē. ii. Reg. ii. Glādiō

em̄ i inguiē p̄cūt̄: q̄ illecebroso rāce i inguiē

luxurie agitat̄. Hic glādiō vulnerat̄ q̄s omes

bīcīdīm̄ i colēt̄: iuuenes et senes: scholares

et doctores: sacerdotes et sc̄lāres: monachos et

regularēs: vt oñdīc Lorba. de vīlīra. 2di. bñna.

dices. Hec. s. luxurie oēm erat̄ corrupt̄. oēm

sexum p̄fundit̄. oēm ordinē soluit̄ et q̄dū puer̄

tit̄. Inuadit̄ ei senes et iuuenes: mares et femi
nas: prudēt̄es et simplices: supiores et inferiores

et ad extremū etiā sacerdotes. Hic Lorbari.

Hic glādiō p̄cūt̄ iuuenes: q̄ totū suū studiū

dāt̄ luxurie. concēt̄ saltāt̄ capillōs crispāt̄: vo
cē extenuat̄: societib̄ se puellaz associat̄: et oī

q̄ p̄t̄ mō aut scīt̄ ad executoēs sue carnal̄ vo
luptat̄ laborat̄. Hic figurant̄ in pueris Job de

q̄b̄ d̄ eiusdē. p̄mo ca. Pueros p̄cessit̄ glādiō

Nec solū pueros et iuuenes iste glādiō ferit̄. Sz̄

et q̄n̄s senes i m̄t̄imontō positos: q̄ n̄ p̄cūt̄ vī
rōs suis alīas accēdit̄. Et qd̄ apl̄. Nec par

et sacerdotes. q̄ vt d̄ Lorbari vbi s̄. venerē

noce ap̄leccunt̄: et mane v̄gīnē amplexant̄. Et

subiūgit̄. Noce filiā vēner̄ agitat̄ in cubili: et

mane filiū v̄gis offerit̄ i aleari. Hic glādiō in

p̄ncipio ē splendid̄: et ad habēdū amen̄. Sz̄ i noī

uissimo cruent̄: corporis et aie z̄spīruī. fīm̄ illō

puer. v. Faū distillāt̄ labia mererr̄: et nitid̄

oleo gūt̄ eī. nouissima at illī. sic absintibū

et acuta sic glādiō biceps. **S**co rāce mletoī

L 2

Sermo

xciii

Vincūq; dās sūltudo; vt de īnīq; iudice; q; rōgātē
viduā vīc exaudiuit; quē dñs nō cōmēdat Lu
ce. xviiij. ita z h. Serpēs ā bā fāc. nō q; intelligit
vba scānēat; s; opatē diaboli hec inēlligēt

Stēcātōes hmōi p̄curāt. ¶ Quarto tace⁹ mū
tac⁹ mu līer⁹ vr man⁹ flores bñ redolētes defedat. Diē
lieris de em⁹ Ar. i. pble. q; flores zracti fiūt ferid⁹ qn⁹
sedac tēcūq; bñ oleāt. Sic reuera flores mūdicie z
castitati; dē qdō dī Eccl. xxiiij. Flores mei fruc.
bono. z bonc. defedant ex ractib⁹ ipudic⁹. Mu
lieres em⁹ nālīt ferēt; vt dē Ar. vbi s. Et iō carū
zract⁹ saltē lausat feroz spūiale. iūx illō Leui.
xxij. Qui terigerit īm̄ ūdū cui⁹ ract⁹ ē sordid⁹
ūmūd⁹ erit. Uiri āt nō ferēt nīl qn⁹ ad venerea
mouēt z venerea exercēt; vt dē Ar. abidē. Et ḡ
sic man⁹ intīcta stercor⁹ feror⁹ z̄bit; ita ract⁹ li
bidino⁹ defedat; quē stercor⁹ p̄at Greg. sup il
lo. Lōp̄teruerūt iūmēta i stercor⁹ suo i omel.
Lūnāt̄ eet Jēsūs z̄. dī. Stercor⁹ noīē desigēt
feror luxurie. Jumēta igit̄ i stercor⁹ suo cōpus
trēscere; ē carnales q̄sq; i ferore luxurie vitā fū
nire. ¶ Quito tace⁹ mīler⁹ vr tra vītēs vener⁹
robora; qd̄ antiq; poēt pulc̄e declarat. Nā fin
gūt poēt vīz p̄ Oui. ix. metam⁹. q; An̄bē⁹ fili⁹
tre fuit; q; cū Hercule fortissimo freqn̄t lucra
mē habuit; z q̄tēs cū berelēs ad trā p̄strauit
tortēs fortior surrexit eo q; m̄fēz tāgens vires
resūp̄it. Qd̄ cū berelēs vidit; ipm̄ ī aera leua
uit. z rā diu cū cōp̄ressū renuit q̄sq; morenus
fuit. Hoc ad l̄ram fm̄ Fulgētū dācē mīler⁹
rū accipit. q; ī ēt̄ supat⁹ p̄ tūtē castimōe re/
surgere volēt ad luxū cogere vincit. Quancū
cūq; ei q̄s habieū tēinētē p̄dīt̄ sit; si mīlerem⁹
pulcrā terigerit; rebellionē carnis ī sp̄m̄ sentie
sit de b. Pafuncio Joānes cassi. dī. q; cū mira,
ref̄ q̄re i clibano man⁹ cōbusserat suas; cui⁹ im
pio demōes subiētāt̄. tñdīc̄ ei angel⁹ q; tunc
pacē cū igne b̄t̄ si app̄b̄des nudā z pulcrā b̄
ginē estus carnis n̄ sentiret. qd̄ q; i eo adhuc n̄
ēt̄ iō cōbustionē sensisse. Et an̄bē⁹ dū trā te/
tigēt̄ vīres resūp̄it. Un̄ Fulgēt̄. An̄bē⁹ ī mo
di libidī ponit. vñ anthēon. greec̄ ūt̄ dīc̄.
Hic de tra nascit̄; q; libido de carne p̄cipit; tra
tra fortior r̄slurgit. q; libido q̄nto carni am
pli⁹ z senserit; tāto int̄q; surgit. s; dū ab Her
cule eleuat z tre ztace⁹ sibi negat̄/ morit̄. sic qn⁹
x̄t̄ mēt̄ i altū sustulerit z carnalib⁹ cā aspe/
ctib⁹ denegauerit; vīct̄e straci exurgit. Jō etiā
berelēs diu i certamē lucrasse dī; q; rara z dif/
stic̄l puḡ cū zcupia gerit. Hec Fulgēt̄. ¶ Ex q̄
bus p̄t̄ q; valde difficile ē mīlerē tāgere; z ille/
sum a venere p̄manere. Imo q; ēt̄ familiaritas
cū mīlerē sine fac̄u illīcio vīc p̄t̄ eē sine perō;
nīl dō sp̄ēalit̄ p̄fūate. p̄t̄ Sēn. xx. vbi aē dñs
Abimelech q; tulerat vīzor̄ Abrae:di. Lustodi
ui te ne peccares i me. z nō dimisi te vt range/
res cā. ¶ Secco mīler⁹ racetus vr malle⁹ dura
q̄sq; mollificat. Dīc̄ em⁹ s. ser. lxxxix. L. q; mun/
tier dī malleus a malleōdo; eo q; cito ferrū mol/
lit a. virilē aīm. Ferreas em⁹ mēt̄ libido dos/

mar: fm̄ Hiero. ad Neptorianū. Et Claudi. Et
Ferrea lacūtūs mollescit corda sagitt̄. Unde
Helinād⁹. Quid nō mollit mīler⁹; qd̄ n̄ mol/
lit malle⁹. Est igit̄ mīler⁹ malle⁹ vniuersit̄ fre/
p̄ quē diabol⁹ mollit z mollificat corū mūdū.
Hec Helinā. quē allegat Hiero. vbi s. A mu/
lieris em⁹ zract⁹ vt a malco mollit vniuersa
fra; z firmissima vīroꝝ coro. In cui⁹ figurā le/
git̄ Sēn. iij. q; costa fuit p̄t̄ multē formandā
lūpta de vīto; s; p̄t̄ carnis formacōe fuit resti/
tuta; q; de ibi sepe; q; dñs replevit carnē. p̄
ea. in signū q; q̄ntūq; bō fuit sc̄tū z firm⁹
ēt̄ familiaritat̄ z zractu mīler⁹ dedit̄ molles/
cit̄; z ab eis nō nīl carnē molle. i. carnalē delect̄
crationē reportat; qd̄ nō ē munimētū ī luxū in
huano corpē. Un̄ qd̄. pl. annis ī t̄gīt̄e p̄mā
sīc. z eodē anno corrūpa z defūcta fuit. Jō dī
apl̄s. i. Lōp̄. vij. bonū ī mīler⁹ ī t̄gīt̄e. Roy/
gem⁹ ḡdēt̄ vē nīaz iſirmitat̄ sua ḡra adiuuet
vt carnē vincāt̄. p̄p̄cū coronā ī p̄t̄ce. Amē

¶ De p̄speritate z fortuna. Ser. xcvi.

Rosperitas stul
Dīc̄ p̄dēt̄ illos. p̄uer. i. In p̄cedētib⁹
ser. plā q; dāt occasiōe luxurie. vīc
ociū/gula/vīl⁹ ipudic⁹ sīc aspe⁹ mīler⁹ / col
loqu⁹ mīler⁹ / suīc⁹ z zorii mīler⁹ / car⁹ sīc
vox mīler⁹. z i p̄cedēt̄ ser. d̄ ecēt̄ mīler⁹. Et q;
sepe p̄sp̄itas z fortuna r̄palū dāt occasiōe luxu
rie. sīt̄ pulc̄itudo corpor⁹ z malitia verulaz:
ve dīc̄ s. ser. lxxxv. A. Jō ī p̄nīt̄ finē dicere in/
tēdo q; p̄sp̄ite z fortuna. De q; tēlligi p̄t̄ vībū
thēt̄. p̄sp̄itas stul. p̄ illos. vbi s. ¶ In vībū
thēt̄. sapiēs vult̄ tātū dicere p̄sp̄itas stul/
toz. i. Quersto ad bonū cōmūrable z amoē
mōdi sīc carnis p̄dēt̄ illos. i. damnabilī cos.
Utiq; stulī sīc q; carni dēfūiūt z p̄t̄o luxurie
se cōmaculat̄; qd̄ m̄tū est occasiō p̄sp̄itas r̄p/
palū; ve parebit ifra. ¶ Est ḡ dubitatio. Et
qd̄ p̄t̄ cognoscit̄ p̄sp̄itas z fortuna sīc ca si
ue occasiō luxurie. R̄n̄. q; hoc ostēdī p̄t̄ qd̄ru
p̄t̄cīte; vt p̄t̄ce infra. vīc.

¶ Naturam
Per Figuram
Sacram scripturam
Fictionem p̄t̄cīcam

Priō b̄ ostēdī p̄t̄ p̄ nām̄. Et b̄ tripl̄. vīc p̄
bubonē p̄t̄ germē fructuolū z p̄ aerē nō vēto bonis
sū. Priō; p̄sp̄itas sīc cā luxurie oīdī nā bu/
bonis. Un̄ dē Isd. xii. Ecyīm. c. vii. q; bubo est
avis feralis onusta plumis/decēta p̄gricē/p̄
guis/die noctuq; cōmorāt̄ i cauernis; q; apud
augures malū fer̄ p̄t̄dere. Nā vīlam i cīmīt̄
te dīc̄t̄ solitudinē desigē. de q; Oui. dī. Feda
volucris vēt̄i nūcia luc̄. Ignau⁹ bubo dī
rū morelīt̄ oīmen. Et bubo a sono vocis noī
Noctua mēb̄. z ē maior noctua. Sīc aut̄ idē noctua z nocticoz
nocticoraz. Noctua dīc̄o q; nocte circūolat̄; rāz

L 3